

Sygn. akt II Ka 13/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 maja 2018 r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Grażyna Jaszczuk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Tomasza Pniewskiego

po rozpoznaniu w dniach 26 lutego 2018 r. i 11 maja 2018 r.

sprawy **M. H.**

oskarżonego z art. 178a § 4 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 8 listopada 2017 r. sygn. akt II K 920/17

wyrok utrzymuje w mocy; zasądza od M. H. na rzecz Skarbu Państwa 180 zł tytułem opłaty za II instancję oraz 300 zł tytułem wydatków postępowania odwoławczego.

Sygn. akt II Ka 13/18

UZASADNIENIE

M. H. został oskarżony o to, że w dniu 1 maja 2017 r. w S., gm. S., powiat (...), będąc w stanie nietrzeźwości, tj. 1,35 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu, prowadził samochód osobowy M. nr rej. (...) w ruchu lądowym, będąc uprzednio skazanym z art. 145 § 2 d.k.k./69 popełnione w stanie nietrzeźwości wyrokiem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej sygn. akt II K 748/93, tj. o czyn z art. 178 a § 4 k.k.

Sąd Rejonowy w Siedlcach wyrokiem z dnia 8 listopada 2017 r.:

I. oskarżonego M. H. uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu wyczerpującego dyspozycję art. 178 a § 4 kk i za ten czyn na podstawie art. 178a § 4 kk skazał go na karę roku pozbawienia wolności;

II. na podstawie art. 42 § 3 k.k. orzekł wobec oskarżonego środek karny w postaci zakazu prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych dożywotnio;

III. na podstawie art. 43 a § 2 k.k. orzekł od oskarżonego na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej świadczenie pieniężne w kwocie 10.000 złotych;

IV. na podstawie art. 63 § 1 k.k. zaliczył oskarżonemu na poczet wymierzonej kary pozbawienia wolności okres zatrzymania w sprawie w dniu 01 maja 2017 r. (od godz. 17.16 do godz. 19.45) uznając karę pozbawienia wolności za wykonaną w rozmiarze jednego dnia;

V. zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 70 złotych tytułem zwrotu wydatków oraz kwotę 180 złotych tytułem opłaty.

Apelację od wyroku Sądu I instancji wniósł obrońca oskarżonego **M. H.**. Zaskarżając wyrok w całości na korzyść oskarżonego, orzeczeniu temu zarzucił:

I. Obrazę przepisów prawa procesowego, która miała wpływ na treść wyroku, w szczególności art. 5 § 2 k.p.k., art. 7 k.p.k. polegającą na rozstrzygnięciu wątpliwości, których nie rozstrzygnięto w postępowaniu sądowym na niekorzyść oskarżonego oraz na dokonaniu dowolnej oceny materiału dowodowego tj. niesłusznym uznaniu za wiarygodne zeznań świadków oskarżenia – A. J. i D. B. oraz bezpodstawnym odrzuceniu jako niewiarygodnych zeznań świadków P. S. i G. K. oraz wyjaśnien oskarżonego bez dostatecznej weryfikacji prawdziwości tych dowodów;

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku przez uznanie winy oskarżonego w oparciu o niepełny materiał dowodowy wynikający z zaniechania ustalenia, czy pojazd oskarżonego był sprawny.

W konsekwencji tak sformułowanych zarzutów skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu ewentualnie o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania. W toku rozprawy apelacyjnej Sąd Okręgowy z urzędu postanowił dopuścić dowód z zeznań M. D. na okoliczności przebiegu zdarzenia, bowiem z notatki na k. 2 wynika, że był jego bezpośrednim świadkiem oraz dowód z zeznań K. W. (właściciela firmy (...)), na okoliczności dotyczące holowania pojazdu M. nr rej. (...). W wyniku zobowiązania Sądu Okręgowego obrońca oskarżonego złożył wniosek o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka W. K. na okoliczność przebiegu zdarzenia, w szczególności faktu, że oskarżony nie kierował samochodem, zażądanie od KPP w Ł. informacji na temat przeprowadzonej w dniu 1 maja 2017 r. w S. kontroli drogowej motocyklisty, który jechał bez kasku celem ustalenia osoby kontrolowanej i przeprowadzenia dowodu z jej zeznań osoby na okoliczność przebiegu kontroli oraz dopuszczenie dowodu z konfrontacji świadków A. J. i D. B. ze świadkami P. S., G. K. i W. K. na okoliczność przebiegu zajścia i zatrzymania oskarżonego, a nadto okoliczności sprawności samochodu. Obrońca oskarżonego poparł apelację pisemną, ale przede wszystkim wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie jej do ponownego rozpoznania. Prokurator wniósł o nieuwzględnienie apelacji obrońcy i utrzymanie wyroku w mocy. Oskarżony wniósł o uniewinnienie.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Wywiedziona w niniejszej sprawie apelacja wobec niezasadności zarzutów podniesionych w jej treści nie mogła stać się podstawą do uwzględnienia wniosków apelacyjnych obrońcy oskarżonego M. H.. Analiza wniesionego środka odwoławczego doprowadziła Sąd Okręgowy do przekonania, iż pomiędzy treścią podniesionych zarzutów, a uzasadnieniem apelacji istnieje rozbieżność. Skarżący obrońca powołując się na obrazę przepisów o charakterze proceduralnym tj. art. 7 k.p.k. oraz art. 5 § 2 k.p.k., a także zaistnienie błędów w ustaleniach faktycznych, w uzasadnieniu apelacji zarzucił Sądowi I instancji brak inicjatywy dowodowej (art. 167 k.p.k.). W ocenie skarżącego, inicjatywa taka była wymagana w realiach niniejszej sprawy, z uwagi na zaistniałe wątpliwości. Przeprowadzona kontrola instancyjna wykazała, iż twierdzeniom obrońcy w tym zakresie nie sposób odmówić słuszności. W konsekwencji poczynionej konkluzji, Sąd Okręgowy został zobligowany do uzupełnienia postępowania dowodowego i w tym celu dopuścił dowód z zeznań świadka K. W., M. D., M. W., a ostatecznie także W. K.. Z treści akt niniejszej sprawy, już niemalże od początku postępowania (notatka urzędowa – k. 2) wynikało, iż wskazane powyżej osobowe źródła dowodowe, a w szczególności M. D. i K. W. mogły posiadać informacje istotne dla ustalenia stanu faktycznego. W świetle okoliczności, które wyłoniły się po przeprowadzeniu zawnioskowanych przez obrońcę dowodów w postaci zeznań P. S. i G. K., skorzystanie przez Sąd I instancji z uprawnienia wskazanego w art. 167 k.p.k. celem weryfikacji twierdzeń tych świadków stało się koniecznością. Skarżący obrońca zarzucił Sądowi I instancji przekroczenie

granic swobody przejawiające się w obdarzeniu wiarygodnością zeznań funkcjonariuszy Policji, a odmówieniu tego przymiotu wyjaśnieniom oskarżonego oraz zeznaniom świadków P. S. oraz G. K., które miały przemawiać za uznaniem, że bezpośrednio przed zatrzymaniem, oskarżony znajdujący się w stanie nietrzeźwości, nie prowadził samochodu z uwagi na awarię i niemożność jego uruchomienia. Obrońca w treści apelacji zarzucił ponadto Sądowi I instancji, iż obdarzenie wiarygodnością zeznań D. B. i A. J. motywowane było wyłącznie posiadanym przez nich statusem zawodowym. Przeprowadzone w toku postępowania odwoławczego dowody doprowadziły Sąd Okręgowy do przekonania, iż zarówno ocena zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, jak i wnioski w przedmiocie winy oskarżonego, pomimo uprzednich braków w materiale dowodowym, ostatecznie było prawidłowe. W ocenie Sądu Okręgowego, zdyskredytowanie relacji oskarżonego oraz zawnioskowanych przez niego świadków, należy uznać za uzasadnione. Sąd Rejonowy w sposób dokładny przeanalizował zeznania P. S. i G. K., wskazując następnie jakie sprzeczności zaistniały w ich treści i z jakich względów dowody te nie mogły być podstawą do poczynienia ustaleń faktycznych. Na okoliczności dotyczące holowania pojazdu Sąd Okręgowy dopuścił dowód z zeznań K. W., Z zeznań tego świadka wynika, że nie zaistniały żadne nadzwyczajne okoliczności związane z holowaniem pojazdu oskarżonego M. H., gdyż jeśli byłyby jakieś trudności, na pewno zostałyby to zapamiętane lub odnotowane. K. W. zeznała również, że oskarżony dokonał odbioru samochodu w trakcie jej nieobecności. W tym zakresie przeprowadziła rozmowę ze swoją mamą, która dokonała wydania samochodu oskarżonemu i również nie odnotowano żadnych problemów z tą czynnością. Przemawia to jednoznacznie za uznaniem, że samochód oskarżonego był sprawny i wbrew temu, co zeznali powyżej wskazani świadkowie tj. P. S. i G. K. i oskarżony w dniu zdarzenia obiektywnie mógł się nim poruszać. Zeznania świadków M. W., M. D. i W. K. nie zawierały żadnych okoliczności istotnych dla ustalenia stanu faktycznego. M. W. był osobą kontrolowaną przez tych samych funkcjonariuszy przed zatrzymaniem oskarżonego i nie posiadał informacji związanych z tą interwencją, zaś dwaj pozostali świadkowie znaleźli się na miejscu już w trakcie jej trwania, zatem również nie byli w stanie określić, czy oskarżony w dniu zdarzenia prowadził swój pojazd znajdując się w stanie nietrzeźwości. Pisemne motywy zaskarżonego wyroku przeczą tezie obrońcy, iż jedynym powodem uznania zeznań D. B. i A. J. za wiarygodne był posiadany przez nich status zawodowy. Sąd Rejonowy wskazał na wiele cech ich relacji m.in. wewnętrzną i zewnętrzną spójność zeznań, które przemawiały za uznaniem ich za dowody, na których powinny zostać oparte ustalenia faktyczne. Ponadto Sąd Rejonowy zwrócił również uwagę na fakt, iż powyżej wskazani funkcjonariusze to osoby dla oskarżonego obce, niezaangażowane w żadną relację z nim. Brak jest zatem powodów do uznania, iż treść ich zeznań motywowana była chęcią niesłusznego obciążenia M. H., a w szczególności za taki powód nie mogą być uznane trudności przy zatrzymaniu oskarżonego, które stworzył on interweniującym. Zauważyć przy tym należy, że zatrzymanie oskarżonego dokonano w wyniku anonimowego zawiadomienia oraz zainicjowanej nim obserwacji. Nieprawdopodobne wydaje się, że funkcjonariusze podjęliby decyzję o skontrolowaniu oskarżonego i jego zatrzymaniu w sytuacji, gdyby nie zaobserwowali, iż bezpośrednio przed interwencją poruszał się on swoim pojazdem. Oskarżony prowadząc samochód osobowy marki M. w dniu 1 maja 2017 r. znajdując się w stanie nietrzeźwości z wynikiem 1,35 mg/l alkoholu w wydychanym powietrzu będąc uprzednio skazanym z art. 145 § 2 d.k.k., popełnione w stanie nietrzeźwości, wyrokiem Sądu Rejonowego w Białej Podlaskiej sygn. akt II K 748/93, wypełnił znamiona czynu z art. 178 a § 4 k.k. W związku z powyższym brak jest podstaw do uniewinnienia oskarżonego od zarzucanego mu czynu bądź uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania. W realiach wniesionego w niniejszej sprawie środka odwoławczego Sąd Okręgowy nie ma podstaw, by na skutek jego treści odnieść się do wymiaru orzeczonej wobec oskarżonego kary i środków karnych. Zgodnie z treścią art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznaje sprawę w zakresie zaskarżenia, a jeżeli w środku odwoławczym zostały wskazane zarzuty stawiane rozstrzygnięciu – również w granicach podniesionych zarzutów, uwzględniając treść art. 447 § 1-3 k.p.k., a w zakresie szerszym w wypadkach wskazanych w art. 435 k.p.k., art. 439 § 1 k.p.k., art. 440 k.p.k. i art. 455 k.p.k. Z powołanej regulacji literalnie wynika więc, że sąd odwoławczy rozpoznając sprawę związany jest podniesionymi zarzutami. Oznacza to, że w sytuacji zaskarżenia wyroku w całości, a zarazem przy braku podniesienia odrębnych zarzutów w zakresie kary, sąd odwoławczy może odnieść się do jej wymiaru jedynie przez pryzmat art. 440 k.p.k. Do odmiennych wniosków nie może prowadzić odwołanie do art. 447 § 1-3 k.p.k., jakie zawarte jest w art. 433 § 1 k.p.k. Odwołanie to należy bowiem odczytywać w ten sposób, że możliwość odniesienia się przez sąd odwoławczy do wymierzonej oskarżonemu kary, na skutek domniemania z art. 447 § 1 k.p.k., może mieć miejsce jedynie wówczas, gdy uwzględniony został którykolwiek z zarzutów podniesionych co do winy, a skutkujący koniecznością zmiany ustaleń faktycznych będących podstawą zaskarżonego wyroku. Jedynie wówczas współlistnienie

regulacji z art. 433 § 1 k.p.k. i art. 447 § 1 k.p.k. znajduje systemowe uzasadnienie. Za takim stanowiskiem przemawia również wykładnia historyczna – do 30 czerwca 2015 r. według art. 433 § 1 k.p.k. sąd odwoławczy rozpoznawał sprawę w granicach środka odwoławczego, a więc bez związania wyznaczonego podniesionymi zarzutami. Aktualnie, uwzględniając wyraźną zmianę treści art. 433 § 1 k.p.k., związanie takie bez wątpienia występuje. Odnotować należy, iż pogład taki został wyrażony w doktrynie (vide: D. Świecki, Komentarz aktualizowany do art. 433 k.p.k., LEX, teza 13), a Sąd Okręgowy w całości go podzielił. O kosztach postępowania Sąd Okręgowy orzekł na podstawie przepisów ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych oraz Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2003 r. w sprawie wysokości i sposobu obliczania wydatków Skarbu Państwa w postępowaniu karnym. Z uwagi na powyższe, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 437 § 1 k.p.k. oraz art. 456 k.p.k.